

Justera och fastställa begravningsväsendets prislista för avgifter och andra åtgärdsavgifter i anslutning till begravning från 1.2.2026

Gemensamma kyrkofullmäktige 11.12.2025
490/05.00/2024

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar godkänna att punkterna gällande inlösen av gravar och förlängning av besittningstiden i förslaget på prislista för begravningsväsendet 2026 som finns som bilaga träder i kraft från 1.2.2026:

1.2 Inlösen av urngrav

1.3 Förlängning av besittningstid för grav

Behandling

Beslut

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 303

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar godkänna att punkterna gällande inlösen av gravar och förlängning av besittningstiden i förslaget på prislista för begravningsväsendet 2026 som finns som bilaga träder i kraft från 1.2.2026:

1.2 Inlösen av urngrav

1.3 Förlängning av besittningstid för grav

Behandling

Ekonomichef Pasi Perander redogjorde för ärendet.

Under behandlingen gjordes åtta inlägg.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Åtgärdsavgifterna enligt den gällande prislistan för begravningsväsendet i samfälligheten har varit i kraft fr.o.m. 1.1.2025 och har fastställts vid kyrkorådets möte 23.10.2024. De nuvarande lösenavgifterna för gravar har varit i kraft fr.o.m. 1.1.2025 och har fastställts vid kyrkofullmäktiges möte 12.12.2024.

Enligt kyrkolagen ska församlingarna när avgifterna för begravningsväsendet bestäms beakta de kostnader för att tillhandahålla tjänsten som uppstår för församlingen. Enligt begravningslagen kan en församling eller kyrklig samfällighet inom den evangelisk-lutherska kyrkan ta ut avgifter för överlåtelse av gravplatsen, för tjänster i anslutning till begravningen och för skötseln av graven. Avgifterna får vara högst lika stora som kostnaderna för att producera tjänsten. Grunderna för avgifterna ska vara samma för alla som har rätt att bli begravda på församlingens eller samfällighetens begravningsplats.

Begravningslagen möjliggör också indrivning av olika storlekar av inlösenpriser för gravar och åtgärdsavgifter i anslutning till begravningen. Detta är möjligt i samband med begravningen av de avlidna som inte enligt lagen om hemkommun har rätt att bli begravda på församlingens eller samfällighetens begravningsplats. Enligt begravningslagen är församlingen skyldig att anvisa gravplats för de avlidna vars hemkommun enligt lagen om hemkommun var inom församlingens område vid tidpunkten för dödsfallet.

Grunden och utgångsläget för justeringen av förslaget till prislistan för begravningsväsendet är de faktiska kostnader som begravningsväsendets uppgifter utgör för samfälligheten.

Begravningslag (457/2003)

6 § Avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan kan ta ut avgifter för upplåtelsen av en gravplats, tjänster i anknytning till gravsättningen och skötseln av graven. Avgifterna får vara högst så stora som produktionskostnaderna för tjänsten i fråga.

Den totala kostnaden för begravningsväsendet är 11,9 miljoner euro enligt budgeten för 2026. Verksamhetsintäkter har budgeterats för 4,4 miljoner euro. 80% av statens finansiering går till begravningsväsendet och denna andel är 7,1 miljoner euro. Då blir begravningsväsendets underskott 0,4 miljoner euro. Detta underskott ska täckas genom att höja avgiftsintäkterna. Enligt uppskattningar kan detta förslag på prislista öka intäkterna för begravningsväsendet med 400 000 euro för att täcka underskottet. Förverkligandet av avgiftsintäkterna beror dock alltid på antalet begravningar och valet av begravningsätt.

Avgiften för kylförvaring av kista föreslås höjas så att priset på kylförvaringen är 50€/vecka under de första tre veckorna. Detta pris motsvarar kyrkostyrelsens rekommenderade pris för kylförvaring. Med avgifterna för kylförvaring täcks bl.a. kostnader för underhåll, reparation och personal vid kylrummen samt avskrivningar på investeringar i kylrum. Som bäst pågår en omfattande renovering i Malm begravningsplats kylförvaring för avlidna, där man förnyar kylanläggningar, rörsystem och kondensorerna i kylrummen. En liknande renovering kommer under de närmaste åren också att genomföras i kylrummen för avlidna i Sandudd och Furumo.

I prislistan för avgifter föreslås som ny avgift en avgift på 80 euro som tas ut för visning av den avlidne. Visning av den avlidne är en extra tjänst som inte krävs enligt begravningslagen, men vars genomförande kräver administrativt arbete samt utrymmes- och personalbokning.

Som ny avgift föreslås också en förvaringsavgift för urna efter sex månaders förvaring. Avgiften för förvaring av urna är 30€/påbörjad månad. För förvaring av urna uppbärs ingen avgift för det första halvåret. Enligt begravningslagen ska askan inom ett år från kremeringen begravas eller på annat sätt varaktigt placeras på en plats.

Inlösenpris för en urngrav föreslås höjas från 150 euro till 180 euro. Inlösenpriset för en urnlundsgrav föreslås höjas från 60 euro till 90 euro, liksom också inlösenpriset för Berghälls kyrkas klippgrav. Enligt förslaget skulle inlösenpriset för en urnlundsgrav för utsocknes stiga från 120 euro till 150 euro. Priset för förlängning av

besittningstiden för urngraven stiger enligt förslaget i samma förhållande som lösenpriset för urngraven.

I Månsas urnlund i kvarteren 12, 14 och 16 samt i Malm i kvarteren 82 C och D finns färdiga minnesvårdar vid gravarna, som i samband med begravningen inlöses under gravens besittningstid. Priset på minnesvården föreslås vara 220 euro (inkl. moms 25,5%).

Inga ändringar föreslås för övriga punkter i prislistan för avgifter.

Helsingfors kyrkliga samfällighets begravningsväsende har redan vidtagit åtgärder som kontrollerar kostnadsnivån. Vid begravningsväsendet har man till exempel gått över till att kistgravar grävs som eget arbete för kostnadseffektivitetens skull. Från början av 2023 genomfördes en organisationsförändring i begravningsväsendet som möjliggör för begravningspersonalen att röra sig och arbeta efter behov på olika begravningsplatser och att kombinera en del av begravningsplatsernas funktioner.

Rättslig grund

Helsingfors kyrkliga samfällighet ska enligt begravningslagen (457/2003) upprätthålla en allmän begravningsplats. Dessutom är Helsingfors kyrkliga samfällighet enligt samma lag skyldig att anvisa gravplats för en avliden vars hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) var Helsingfors vid tidpunkten för dödsfallet. Om den avlidne vid sin död inte hade hemkommun enligt lagen om hemkommun, är den kyrkliga samfällighet inom vars område den avlidne vid sin död bodde skyldig att anvisa gravplats. Också finländare som bott utomlands och vars sista hemkommun före flytten utomlands var Helsingfors ska anvisas en gravplats. Skyldigheten att anvisa gravplats gäller alla helsingforsbor oberoende om de var församlingsmedlemmar vid sin död.

I begravningslagen föreskrivs också om de avgifter som uppbärs i begravningsväsendet, och de grunderna ska vara samma för alla. Avgifterna får vara högst lika stora som de orsakade kostnaderna.

Gemensamma kyrkofullmäktige fattar beslut om inlösenavgift för en grav (KL 3 kap. 36 §) och beslut om begravningsavgifter fattas i enlighet med vår förvaltningsstadga av det gemensamma kyrkorådet.

Kyrkoskattemedel som betalas av församlingsmedlemmarna ska inte användas för att täcka kostnaderna för begravningsväsendet. Kyrkoskatteintäkterna ska användas för egentliga församlingsuppgifter i enlighet med 6 kap. 2 § i kyrkolagen (652/2023).

De totala kostnaderna för begravningsväsendet ska täckas med statsfinansiering från församlingsekonomin och med avgiftsintäkter från begravningsväsendet.

Lag om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015)

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar årligen den evangelisk-lutherska kyrkan finansiering för lagstadgade uppgifter i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföring samt upprätthållandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och lösöre. Finansieringen betalas till kyrkans centralfond. Bestämmelser om fördelningen av finansieringen från kyrkans centralfond till församlingar och kyrkliga samfälligheter finns i kyrkolagen (KL 5:2). Kyrkomötet beslutar årligen om användningen av finansieringen och fördelningen av den mellan församlingsekonomierna. Av det belopp som delas ut till församlingen är den kalkylerade genomsnittliga andelen till begravningsväsendet cirka 80%. Efter de finansiella nedskärningarna 2025 täcker den bara omkring hälften av de totala kostnaderna för begravningsväsendet och efter ytterligare nedskärningar 2026 och 2027 skulle andelen ligga under 45 %.

Termer

-verksamhetsintäkter

- ersättningar, försäljningsinkomster, hyresinkomster, andra inkomster, interna inkomster
- betalningsinkomster

-verksamhetskostnader

- löner, material, förnödenheter, tjänster, interna kostnader

-verksamhetsbidrag

- skillnaden mellan verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter

- totalkostnader (sektorbidrag)

- verksamhetsbidrag
- avskrivningar
- räntekostnad beräknad på det återstående balansvärdet
- övervältningar och andra kostnadsfördelningar i bokslutet

Nuläget för statens finansiering och begravningsavgifter

Begravningsväsendets kalkylmässiga genomsnittliga andel av den statliga finansiering som fördelas till församlingsekonomierna är cirka 80 %. För närvarande täcker andelen endast omkring hälften av begravningsväsendets totala kostnader på hela Finlands nivå och efter ytterligare nedskärningar åren 2026 och 2027 skulle andelen vara mindre än 45 %. I kyrkostyrelsens cirkulär (33/2024) nämns att sedan staten bestämt sig för en permanent minskning av statsfinansieringen med 19,6 miljoner euro från och med år 2025, ska intäkterna från begravningsväsendet i den nya situationen täcka hälften av de totala kostnaderna för församlingsekonomiernas begravningsväsende. Enligt uppgifter som samlats in av kyrkostyrelsen befinner sig situationen i församlingsekonomierna fortfarande långt från målet.

I Helsingfors täcker intäkterna från begravningsverksamheten 37 % av de totala kostnaderna, beräknat enligt budgetsiffrorna för år 2026. Intäkterna är nationellt redan nu ganska höga eftersom sådana församlingsekonomier vars andel av avgiftsintäkterna är över 30 % utgör endast 10 % av Finlands församlingsekonomier. Efter den nu föreslagna höjningen skulle avgiftsintäkternas förhållande till de totala kostnaderna vara 40 %.

På basis av detta förslag täcker 80 % av statens finansiering och intäkterna från begravningsväsendet de totala kostnaderna för begravningsväsendet, och kyrkoskatteinkomsterna används inte till begravningsväsendets kostnader. Till totalkostnaderna räknas inte bara direkta verksamhetsintäkter och -kostnader utan även kapitalutgifter (avskrivningar och räntekostnader för det oavskrivna balansvärdet) och kostnadsfördelningar. Förslaget följer begravningslagens författningar och läget i Helsingfors skulle samtidigt nå Kyrkostyrelsens målnivå.

Ändringar i den statliga finansieringen

Tre ändringar har gjorts i lagen om finansiering av ev. luth. kyrkan som trädde i kraft 2016. Från och med år 2025 ändrades den ursprungliga finansieringssumman på 114 miljoner euro permanent till 105 miljoner euro. Samtidigt gjordes ytterligare en lagändring gällande indexparagrafen. Den ändrades så att från höjningen av konsumentprisindexet minskar man en procentenhet. Den tredje ändringen innebär att finansieringen under åren 2026 och 2027 skärs ned, vartdera år med 9,8 miljoner euro.

År 2024 var finansieringen enligt den ursprungliga lagen och höjd med index till 124,133 miljoner euro. Från och med 2025 uppgår beloppet enligt lagändringen till 105,030 miljoner euro och under vartdera år 2026 och 2027 till 95,651 miljoner euro. Från 2024 till 2026 minskar finansieringen med 28,5 miljoner euro (–22,9 %).

Kyrkomötet beslutar årligen om användningen av finansieringen och fördelningen av finansieringen mellan församlingsekonomierna. För reparationsbidrag för kulturhistoriskt värdefulla byggnader samt underhållskostnader för Kirjuri reserveras årligen cirka 10,8 miljoner euro och återstoden delas ut till församlingsekonomierna enligt den separat bestämda fördelningsgrunden. År 2024 fördelades 113,8 miljoner euro till församlingsekonomierna, år 2025 94,2 miljoner euro och år 2026 84,8 miljoner euro.

Förutom att det totala beloppet av statsfinansieringen och även det belopp som delas ut till församlingsekonomierna minskade ändrade kyrkomötet grunderna för fördelningen av pengar till församlingsekonomierna från och med år 2025. Ändringen omfattar en övergångsperiod på två år, varvid hälften av penningfördelningen baserar sig på det tidigare och hälften på det nya fördelningssättet.

Fram till 2024 fördelades församlingsekonomiernas finansieringsandel i förhållande till kommunernas invånarantal. Från och med år 2025 beaktas vid fördelningen årligen förutom invånarantalet även antalet personer som avlidit i kommunen och antalet personer som begravts på kyrkogårdar inom församlingsekonomin samt den indexerade kostnadsandelen för underhåll av kulturarvsegendomen. Helsingfors kyrkliga samfällighets andelar av finansieringen har år 2024 varit 13,5 miljoner euro och 2025 9,8 miljoner euro. För 2026 minskade summan till 8,9 miljoner euro och efter övergångsperioden sjunker summan år 2027 enligt den preliminära beräkningen till cirka 7,5 miljoner euro.

Statens finansiering år 2026, dess användning och fördelning på församlingsekonomierna

För år 2026 höjs statens finansiering med en indexjustering på 0,421 miljoner euro (+0,4 %) och det görs en 9,8 miljoner euros "temporär minskning på grund av ökade intäkter från kyrkoskatten till följd av ändrad beskattning (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)" (källa: Statens budgetproposition 2026). Därefter uppgår statsfinansieringen år 2026 till 95,651 miljoner euro. Beslut i ärendet fattas av riksdagen i december i samband med beslutet om statsbudgeten.

Kyrkomötet beslutade 5.11.2025 använda sammanlagt 10,880 miljoner euro av finansieringen år 2026 för att stöda upprätthållandet av kulturhistoriskt värdefull egendom och för underhåll och utveckling av medlemsdatasystemet Kirjuri. Resterande 84,771 miljoner euro fördelas mellan församlingsekonomierna enligt fördelningsgrunden som fastställts 2024.

Statens finansiering och dens förändringar åren 2025 och 2026 (tabell)

Statens finansiering, miljoner euro	2025	2026
Statens finansiering till ev.luth. kyrkan	105,0	95,7
<i>förändring meur</i>	-19,1	-9,3
<i>förändring-%</i>	-15,4 %	-8,9 %
Till kyrkostyrelsens förfogande för kulturegendomens bygg.bidrag och underhåll av Kirjuri	-9,8	-10,9
<i>ändring meur</i>	-0,5	1,1
<i>förändring-%</i>	-4,9 %	11,2 %
Fördelningen av statens finansiering på församlingsekonomier	95,2	84,8
<i>förändring meur</i>	-18,6	-10,4
<i>förändring-%</i>	-16,3 %	-10,9 %

Hsrky:s andel av statens finansiering	9,8	8,9
<i>förändring meur</i>	-3,8	-0,9
<i>förändring-%</i>	-27,9 %	-9,2 %
Totalkostnad för begravningsväsendet, Hsrky	-11,3	-11,9
<i>förändring meur</i>	1,7	-0,6
<i>förändring-%</i>	-13,4 %	5,7 %
Verksamhetsintäkter totalt *	4,0	4,4
<i>förändring meur</i>	-0,2	0,4
<i>förändring-%</i>	-5,0 %	10,4 %
80 % av Hsrky:s statliga finansiering	7,9	7,1
<i>förändring meur</i>	-3,0	-0,7
<i>förändring-%</i>	-27,8 %	-9,3 %
Tillräcklig finansiering av begravningsväsendet	0,6	-0,4
<i>* till 2026 års kapitel har icke tillagts den nu föreslagna höjningen</i>		

Hur ändringarna i statens finansiering inverkar på begravningsväsendets avgifter i Helsingfors

År 2025

Betalningsinkomsterna för begravningsväsendet i Helsingfors kyrkliga samfällighet är 3,412 miljoner euro i budgeten för 2025. Dessutom uppgår andra intäkter, såsom ersättningar, försäljningsinkomster och hyresinkomster till 0,558 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna är sammanlagt 3,971 miljoner euro. Den totala kostnaden för begravningsväsendet, inklusive kapitalkostnaden och allokeringen av kostnaderna som görs i bokslutet, är 11,3 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna utgör 35,3 % av de totala kostnaderna. Den kalkylmässiga andelen 80 % av statens finansiering var inte tillräcklig för att täcka de totala kostnaderna och priserna höjdes därför för år 2025. Den statliga finansieringen för Helsingfors kyrkliga samfällighet uppgår till 9,8 miljoner euro.

År 2026

År 2026 minskar statens finansiering till Helsingfors kyrkliga samfällighet med 0,9 miljoner euro (-9,3 %) och är cirka 8,9 miljoner euro. Kyrkostyrelsen meddelar den exakta summan i december.

Vid beredningen av budgeten för 2026 hade man inga mer noggranna uppgifter om nedskärningarna i statens finansiering eller om kyrkomötets beslut om användningen och fördelningen av finansieringen.

I beredningen har man kommit fram till principen att använda 80 % av statsfinansieringen på begravningsväsendet. Den totala kostnaden för begravningsväsendet är 11,9 miljoner euro enligt budgeten för 2026. Verksamhetsintäkter har budgeterats för 4,4 miljoner euro. Den statliga finansieringens andel på 80 % är 7,1 miljoner euro. Då blir begravningsväsendets underskott 0,4 miljoner euro. Detta ska täckas genom en höjning av avgiftsintäkterna. Den prislista som hänför sig till begravingar har beretts så att underskottet kalkylmässigt täcks.

Det bör noteras att antalet begravingar år 2026 inte är känt i förväg. På samma sätt framgår det slutliga beloppet av avskrivningar och kostnadsallokeringar först i bokslutet för 2026. Förhöjningar i prislistans avgifter måste dock göras på förhand och på basis av beräknade kostnader och belopp.

År 2027

Situationen väntas förändras igen år 2027 då fördelningen av statlig finansiering till

församlingsekonomierna ändrar än en gång på basis av det sista beslutet. Helsingfors kyrkliga samfällighets andel av statsfinansieringen kommer på basis av nuvarande uppgifter minska med ca 1,4 miljoner euro.

Antagandet baserar sig både på att den i statens budgetpropositionen nämnda temporära minskningen av finansieringen under två år avslutas och på kyrkomötets fördelningsbeslut från år 2024, där övergångsperioden löper ut år 2026 och det nya fördelnings sättet träder i kraft i sin helhet år 2027. Situationen för år 2027 kommer att omvärderas i sin helhet och mer precist under hösten 2026, när den information som behövs som underlag för beräkningarna om beloppet av statsfinansieringen för år 2027 börjar bli säker, då bokslutet för år 2025 och kostnadsutvecklingen för år 2026 är tillgängliga och antalet begravningar kommer att kunna uppskattas bättre.

Konsekvens- och riskbedömning

Höjningar av avgifterna för begravningsväsendet kan medföra olika effekter och risker som:

- Debatt och upplevelse av lokal ojämlikhet i avgifter
- Upplevd försämring av nyttan av medlemskap i kyrkan
- Ekonomiska utmaningar för låginkomsttagare och potentiella engångseffekter, t.ex. som höjt antal klientskap i diakonin.
- Förändringar i begravningsätt och förfall av en värdefull kyrkogårdskultur.

Det är inte nödvändigt att göra en barnkonsekvensbedömning i ärendet.

Det är inte nödvändigt att göra en miljökonsekvensbedömning i ärendet.

Tilläggsuppgifter

Chef för begravningsverksamheten Teemu Kylmäkoski, teemu.kylmakoski@evl.fi, 09 2340 2760

Ekonomichef Pasi Perander, pasi.perander@evl.fi, 09 2340 2420

Fastighetsdirektör Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi, p. 09 2340 2700